

საქართველო

„საქართველოზე“ ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ სამი თვით და ეღირება 120 მან. თვეში (მხოლოდ ქალაქში 40 მან ცალკე № 2 მან. განცხადების ფასი სტრუქტურის პერიტიცია— 2 მან. სამკვლევარო განცხადება თითოეული 50 მან. მისამართის გამოცემა 10 მან. რედაქცია და კანტორა ღიაა დღის 9 საათ. ნაშ. 3 საათამდე.

მისამართი: თბილისი, სასახლის ქუჩა, № 5, ქართული ქარფასო; ფოსტის ადრესი, თბილისი, ფოსტის ყუბი № 76; ტელეგრამის ადრესი: — თბილისი „საქართველო“.

საღარიბო № 15-73

კენია სოფელი გორის ახალი კონსტრუქციის დაიწყო და ჩილოვა მკვლევარი ნიშნავის ასული და ლევან იასინის ძე გარისაშვილი, ელისაბედ დაიწყო და ალექსანდრე დაიწყო და ციკლოპები ჯუღიტაძის მუშაობით აწყობენ ნათესავეთა და ნაცნობთა რომ ამა წლის 12 ივნისს ვერაჯულად მოკლეს სოფელ ბაქურციხეში

ალექსანდრე პასკან ქე სარაჯიშვილი

პანაშვილი ქეშვილის ეკლესიაში 17 ივნისს საღამოს 7 საათზე დაკრძალვა ვერის წინა ნიკოლოზის სასაფლაოზედ თბილისში 18 ივნისს (2-2449-1)

გულითადის მუშაობით ძიანი: მიხეილ, სოლომონ, აპოლონ, თობა, ანდრო, ვანო, გიორგი და ილიკო სარაჯიშვილები ცოცხალიებით და დასოფლი ვიფიანსა თავის ქმრით, გიორგი ვიფიანით აკნობენ ნათესავენს და ნაცნობებს, რომ 17 ან ივნისს, სასაფლაოს, საღამოს 7 საათზედ, ქეშვილის წმ. გიორგის ეკლესიაში გადახდები აქნება პანაშვილი ჟღეროდ გარდაცვალებულის მათი საქართველო და დაუგუწური მისი

ალექსანდრე პასკან ქე სარაჯიშვილი

სულის მოსახსენებლად, ხოლო თბილისში, 18 ივნისს, იქვე გადახდილი იქნება წირვა და პანაშვილი, რომლის შემდეგაც ცხედარს დასაფლავებენ ვერის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიის გალავანში. (2-2448-1)

საუკეთესო ხარისხის

კონიაკი

ქ. კაიფაშვილისა

მისამართი: გლისაბედი ქ., 116, ტელ. 9-77.

12-244-1

თავისი

ნიგნი I

„პროლეტარულ კონფერანსიის“ მოლოდინი!

ამიერკავკასიის მუშათა ორგანიზაციების ყრილობის მოწვევა თბილისში დღეებია გარდაიდებული ხანაში და დღეები უკვე დადებულია უნდა ჩაითვალოს, ამ განზრახვის სისრულეში მოყვანა მხოლოდ შესაძლებლობა საქართველო-აზერბაიჯანის მილიტარულ ძალებს, რადგან არსდ გაგონილა ჯერ, რომ დაუშვებენ საფლავის და გმრდ რევოლუციებს სამხედრო კამპანია მოეგონა. მუშების კონფერანსიის დაწყებასთან დაკავშირებით, თქვენმა პაროლტარიატმა-ზოლ-შევიტურის თავის სულსკვეთებით, უარსსყოფილი ამიერკავკასიის ყველ სამხედროურობისა და უსაზღვრო მოტრფილედ დიდი რუსეთის აღდგენისა ჯერჯერობით საბჭოთა ხელმძღვანელობით.

ქართველი სოციალ-დემოკრატები პირველად უშუალოდ თანაგრძობით შეხედენ ბაქოსელების წინადადებას შესახებ საერთო რევოლუციურ ფორმის აღდგენისა, მაგრამ შედგომ მთავრების, რომ მათ მიზანს მთლიანი ფორმის განხორციელების გარდა საქართველოს დამოუკიდებლობის დაცვა შეუძლებელია ასე თუ ისე და შევიტონ ბაქოელ ამხანაგებს, რა არის არიანი ისინი საქართველოს დამოუკიდებლობისა და მთავრობისა. ბაქოს ზოლ-შევიტურ პაროლტარიატს ჯერ, მაგანი, პასკანი არ შემოუთვლიათ თბილისის

წარმოდგენილია „საერთო მიზნის“ გამოხატულებად და მისი მეზობლები ბაქოს პაროლტარიატით, ხოლო მეორე მხარეს სვლას, საქართველოს დამოუკიდებლობის ამ „მკირე მიზნის“ მიუყვანებელი საქართველოს მმართველობა და, რასაკვირველია, დნიკინის ბრძოლებთან ბრძოლაშიც და შემდეგ, მაკ ყოველივე უპირატესობა მის ხელთ უნდა დარჩეს, ვინც უარსსყოფს ნაციონალისტურ საქართველოს სახელმწიფოებრიობას და საბჭოთა რუსეთში გათქვევით გზის იკაფვას „საერთო მიზნისათვის“.

თუ ბაქოს პაროლტარიატის თბილისელი მანჩანა ავანტიერები სე მოკრიდებდნენ გზაშიან განთავისუფლებული საქართველოს და მისი დამოუკიდებლობის მოსპობა დღეს საქართველოზედ მიუჩინებიათ, რაღა იქნება, საერთო მიზნისათვის ბრძოლაში გამორჩეული ბაქოს მუშათა კლასზე, რომელიც ჩვენ დამოუკიდებლობის შეპრინციპული მტერი იმ თავითვე იყო! ერთი კვირის შემდეგ ჩვენს დიდ ქალაქში იმოქმედებს საქართველოს სამხედრო ძლიერების ერთი შემუსტებული ფაქტორიატის, ამიტომ არის, რომ ყველა საქართველოს მოწინააღმდეგე და მტერი დაუფრთხლოდ და დაუტოვებს პაროლტარიატის კონფერანსიის შეკრების იმედას!

არა გვგონია, მოხალისე არმიის სარდალი გვჩვენებდნენ ამ გარემოებას! იქნებ, კიდევაც ამ ხალხს უყავის დასამხედრო თაბაქრს? ელის დარუბანდში დანაჯერული გენერალი, რომ თავს დაატყდეს ილიც, სახელმწიფოს სწორედ იმ დროს, როდესაც „პროლეტარული პარლამენტი“ „საერთო მიზნისათვის“ მიმავლად გზების ძიებას შეუდგება და ამის საშუალებათ „შავი გენერლის“ მოქმედებას მოხელსაც გამოეყენებს...

მისაღამა სტოლპილავს!

შეიძლება გეითხვდნენ იტიკრის, რომ სომეხ-ლტოლვილებზედ ვლაპარაკობ.

არა! იმთა საქმიანო ჰყავთ მზრუნველები: არც მშობელ სომხობას და არც საქართველოს მთავრობას არ დაუტლიათ მათთვის დაზარება.

და როდესაც ეს ლტოლვილი სომხობა საქართველოს ტერიტორიაზედ ბინას და სურსათს პოულობს და მთელი რიგი დაწყებული პირისა და მთავრობის რწმუნებულთა მიწინაღობის საზრუნავად, ქართველი ლტოლვილები საქართველოში მიჰყვანს და ცის ანაზარა არიან მტრობებულნი.

შეიძლება ბევრმა არ იცოდეს, რომ ინიარში ალაგრიდან თბილისში გადმოიხვეწა ოსებისა და დნიკინისგან აწიოკებული ა თანასწორ ქართველებს, სასწრაფო და აწიოკებული გაქურდებით მიატრეეს დიდი ხნის შრომით დაგროვილი დიდოთი საკუთარი მცადინებოთი მოწყობილი სახლ-კარა და გამორეზრენ თავის სამშობლოსკენ.

იმ განზრახვით, რომ მშობელი საქართველო მიიღებია თავის კალთებში გასაქურდი მყოფ შეკლავს და მთავრობა მისიკებ და მთაშალებს გამოეყენებოთ მათი შრომა საკუთარ სამშობლოში.

იმედო გაუტრუდით: მართალია ლტოლვილები მიიღეს თბილისში და დაბინავის ობოტალასა და საუბათოლოში, მაგრამ ისეთი პირობები შეუქმნეს ცხოვრებისათვის, რომ ლტოლვილებს საუბოლო მიმართებად.

დაბინავის თითო ოთახში 30 სული და თითის გირვანქა პური დაუწინეს დღეში; შემდეგ ამ პურის ნარმა სამი-მეოთხედი გირვანქამდე შემაკრდა და ზოლოს სრულდებით მოისპო.

შვირისა და ცოდ ჰვიგინურ პირობებში მყოფ ხალხს იდგენილი მოკრიდა ხელი სახდება და დღეს იმთავან; ვინც ალაგრიდან თბილისს მოაღწია ნახევრით ცოცხალი აღარ არის.

გართად ერთი ზომა, რომელსაც მთავრობამ ლტოლვილებზე გაეცე

კვეყნის დაწინაურება და აღორძინება, მის ეკონომიკურ, ან, როგორც მარქსი იტყოდა, საწარმოო ძალთა განვითარება და მოქმედებითი.

ამისათვის საქონალი სათანადო პირობები, შრომისა და კაპიტალს შორის განსაზღვრული ურთიერთობის არსებობა.

შრომა არ უნდა იჩაგრებოდეს, მაგრამ შესაძლო უნდა იყოს კაპიტალზედ გავლენის ფრთა.

მხოლოდ ამნაირ პირობებშია მოსალოდნელი განდგენი და დაგროვების სიმდიდრე, და აღორძინება მხარე, რაც საზოგადოების ყველა შემადგენელ ნაწილისათვის არის ხელსაყრელი და სასარგებლო.

ჩვენი სოციალისტური მთავრობის პოლიტიკა კი შეტათ ცალმხრივია, კლასობრივი.

ისინი მხოლოდ შრომის ინტერესს იცავენ და კაპიტალს ბრძოლას უტყავებენ, ამის შედეგი ის არის, რომ ჩვენში შეწყდა ეკონომიკური საქმიანობა; არა თუ შეტლებული გახდა რაიმე წარმოების დაწყება, რომლის მიზანია ადგილობრივი ძაღებით და საშუალებით ქონების შექმნა, უბრალო აღტმაცვობამ და ვაჭრობამაც დასაჯრავისი პირვანდელო სახე აქომვიორული ხასიათის ხელობათ გადაიქცა.

თითი შინაური ცხოვერების წესიერობა მოწყობაც ვერ შეძლო კლასობრივ ნიადაგზე მდგომარეულად მთავრობამ. ჩვენს ჯერ კიდევ არ ვიცით, ვის ხელში იმყოფება ქვეყნის უზენაესი განმებლობა? მთელი ხალხის მიერ არჩეულ მთავრობის თუ წითელი გვარდიის სათავეში მყოფ და მისი ხელის აღმსარებელი შტაბის ნებში? თუ ორთავე ერთნაირი უფლებით არის ილტვილი?

ჩვენ ვიცით, რომ ამნაირი მდგომარეობა აუტანელი შეიქნა ქვეყნისათვის და ეს იმას მოწობს, რომ ჩვენს ჯერ კიდევ ვერ ავდოლებულვართ სახელმწიფოებრივ შემეცნებებებზედ და ირ ძაღვმს შეგქნათ ერთი მთლიანი, დაუბღვივებელი, მტკიცე უფლებრივი პოლიტიკური კავშირი, რომელსაც, იფორმული მიხედვით, სახელმწიფოს უწოდებდნენ, ესეც ცალმხრივი თეორია და ამ თეორიაზე აგებულ პრაქტიკულ მოქმედების და პოლიტიკის ბრალია.

თუ მთავრობა არის, ის ყველას მთავრობა უნდა იყოს. ის ყველას უნდა შეელოდეს, ერთნაირს მზრუნველობით ეპყრობოდეს ყოველ მოქალაქეს, განურჩევლათ მდგომარეობისა და მიმართულებისა.

ეს არის აუცილებელი პირობა, „სი ნე ვეა ნონს“, ნაბღვილი, მიუღწევილი, საერთო ინტერესის დაცვის სურვილით გამსჭვალული მთავრობა.

კლასობრივი თვალსაზრისი დღევანდელი მთავრობის არც ჩვენს საერთაშორისო მდგომარეობისათვის შეიქნა საბედნიერო და ხელსაყრელი.

დავუპნეპი პრავა

18 თებერვის ხელგამ.

თავმჯდომარეობის ალ. ლომთათიძე კრება ლეგსლობს წინად მღებულ კანონების საბოლოო ტექსტებს. შემდეგ კრება ინილიავს შრომის სამინისტროს კანონპროექტის შესახებ 8 საექსესიო უქმის მოსაზრებას.

მოხსენებელია გ. მახარაძე.

ეროვნულ-დემოკრატული პარტიის კანონ პროექტში შესწორებები შეატვის. ალ. ახათიანი. (ერ.-დემ) ეროვნულ-დემოკრატული ფრაქციის შესწორებები შემდგეს შეიციეს. ჩვენს პრინციპიალურად არავითარი არ გვაქვს საწინააღმდეგო, რომ საზოგადოთ უქმების რიცხვი შემცირდეს. ხოლო შემდგებლად მივიჩნია, რომ ასე ნაჩვენავად, არიამტრულად შემიკრებულ იქმნას სიველესით უქმების რიცხვი. ეს უქმები დღეს არ დაწყებულა. ის მრავალ საშუაუნათ მსგელოლობაში დამყარდა საქართველოს ელესიის მუშაობით. დღეს ეს უქმები არის ერის უმრავლესობის ხელ და ჩვეულება, მისგან შეთვისებული და შესისხრეკებული. თქვენ განზრახული გაქვთ ამ უქმებში სამი ათორმეტი დღესაწაუღებ ამოშალოთ. დამუშენებულ კრება ამახსნა კარ ჩაიღებს, მით უმეტეს ეკლესიასთან შეთანხმებულად და სრულიად დაკეთხავად. ამიტომ კიდევ არ ვიცით, ვის ხელში იმყოფება ქვეყნის უზენაესი განმებლობა? მთელი ხალხის მიერ არჩეულ მთავრობის თუ წითელი გვარდიის სათავეში მყოფ და მისი ხელის აღმსარებელი შტაბის ნებში? თუ ორთავე ერთნაირი უფლებით არის ილტვილი?

ჩვენ ვიცით, რომ ამნაირი მდგომარეობა აუტანელი შეიქნა ქვეყნისათვის და ეს იმას მოწობს, რომ ჩვენს ჯერ კიდევ ვერ ავდოლებულვართ სახელმწიფოებრივ შემეცნებებებზედ და ირ ძაღვმს შეგქნათ ერთი მთლიანი, დაუბღვივებელი, მტკიცე უფლებრივი პოლიტიკური კავშირი, რომელსაც, იფორმული მიხედვით, სახელმწიფოს უწოდებდნენ, ესეც ცალმხრივი თეორია და ამ თეორიაზე აგებულ პრაქტიკულ მოქმედების და პოლიტიკის ბრალია.

პრავსა

ქუთათურ გაზეთ „ჩვენს ქვეყანაში“ აღ. თობაძე სწერს:

„ჩვენი დღევანდელი მთავრობის უბედურება იმაში მდგომარეობს, 4-8 ის, ზოგიერთ შემთხვევაში, იძულებული არის აწარმოებდნენ მისთანა მუშაობა, რომელიც მას არ სწავს, რომელსაც ის მთელი თავისი ანტიუმი ეწინააღმდეგება, რასაც თვითონაც არ მალავს და დროგამოშვებით საჯაროთაც აცხადებს ხოლმე.

საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადება, მის თავის ნების წინააღმდეგ მოუხდა; არა ერთხელ გვეთქვამს და დავგვიმტკიცებია ურყევა საბჭოებით, რომ ისე ადვილად დასა მოზიერ ჩვენს ქვეყნის დღევანდელი მესაქენი ამ დამოუკიდებლობას, როგორც ადვილად და უხალისოდ მიიღეს იგი.

ეროვნულ განთავლებებს და თავისებურობას იმ თავითვე ემტრობდნენ ისინი და; გასაკვირო არ არის, მაშასადამე, თუ ამ თავისუფლებას ისინი არ გაუდებიათ ეროვნულ დარჯად.

არის კიდევ მეორე მხარე, რომელსაც არა ნაკლები ყურადღება უნდა მიექცეს, ეს გახლავთ ჩვენი შინაური ცხოვრების მოწყობის საქმე, ურთობისათვის ეს არ შეუძლია დამოუკიდებელი არსებობა.

ამ მხრივ სოციალისტური მთავრობის პოლიტიკა, როგორც მისალოდნელი იყო ყოველთა უარგისი გამოდგა.

ჩვენს ქვეყანაში და აღორძინება, მის ეკონომიკურ, ან, როგორც მარქსი იტყოდა, საწარმოო ძალთა განვითარება და მოქმედებითი.

ამისათვის საქონალი სათანადო პირობები, შრომისა და კაპიტალს შორის განსაზღვრული ურთიერთობის არსებობა.

შრომა არ უნდა იჩაგრებოდეს, მაგრამ შესაძლო უნდა იყოს კაპიტალზედ გავლენის ფრთა.

მხოლოდ ამნაირ პირობებშია მოსალოდნელი განდგენი და დაგროვების სიმდიდრე, და აღორძინება მხარე, რაც საზოგადოების ყველა შემადგენელ ნაწილისათვის არის ხელსაყრელი და სასარგებლო.

ჩვენი სოციალისტური მთავრობის პოლიტიკა კი შეტათ ცალმხრივია, კლასობრივი.

ისინი მხოლოდ შრომის ინტერესს იცავენ და კაპიტალს ბრძოლას უტყავებენ, ამის შედეგი ის არის, რომ ჩვენში შეწყდა ეკონომიკური საქმიანობა; არა თუ შეტლებული გახდა რაიმე წარმოების დაწყება, რომლის მიზანია ადგილობრივი ძაღებით და საშუალებით ქონების შექმნა, უბრალო აღტმაცვობამ და ვაჭრობამაც დასაჯრავისი პირვანდელო სახე აქომვიორული ხასიათის ხელობათ გადაიქცა.

თითი შინაური ცხოვერების წესიერობა მოწყობაც ვერ შეძლო კლასობრივ ნიადაგზე მდგომარეულად მთავრობამ. ჩვენს ჯერ კიდევ არ ვიცით, ვის ხელში იმყოფება ქვეყნის უზენაესი განმებლობა? მთელი ხალხის მიერ არჩეულ მთავრობის თუ წითელი გვარდიის სათავეში მყოფ და მისი ხელის აღმსარებელი შტაბის ნებში? თუ ორთავე ერთნაირი უფლებით არის ილტვილი?

ჩვენ ვიცით, რომ ამნაირი მდგომარეობა აუტანელი შეიქნა ქვეყნისათვის და ეს იმას მოწობს, რომ ჩვენს ჯერ კიდევ ვერ ავდოლებულვართ სახელმწიფოებრივ შემეცნებებებზედ და ირ ძაღვმს შეგქნათ ერთი მთლიანი, დაუბღვივებელი, მტკიცე უფლებრივი პოლიტიკური კავშირი, რომელსაც, იფორმული მიხედვით, სახელმწიფოს უწოდებდნენ, ესეც ცალმხრივი თეორია და ამ თეორიაზე აგებულ პრაქტიკულ მოქმედების და პოლიტიკის ბრალია.

თუ მთავრობა არის, ის ყველას მთავრობა უნდა იყოს. ის ყველას უნდა შეელოდეს, ერთნაირს მზრუნველობით ეპყრობოდეს ყოველ მოქალაქეს, განურჩევლათ მდგომარეობისა და მიმართულებისა.

ეს არის აუცილებელი პირობა, „სი ნე ვეა ნონს“, ნაბღვილი, მიუღწევილი, საერთო ინტერესის დაცვის სურვილით გამსჭვალული მთავრობა.

კლასობრივი თვალსაზრისი დღევანდელი მთავრობის არც ჩვენს საერთაშორისო მდგომარეობისათვის შეიქნა საბედნიერო და ხელსაყრელი.

ამის მიზეზი ის არის, რომ სოციალისტური მთავრობა ამ შემთხვევაშიც არ უდებებს ყურს ცხოვრებას და უსიციოცხლო დოგმებს ემყარება.

მთელ თავის იმედს ეყრდნობს პროლეტარიატს, მტად საექცო, სოციალურ რევოლუციასზე ამყარებს. ამნაირ მსოფლმხედველობის მიმდევრია ხელში დღეს ბედ ახლად ბოიკოლ-ახსნილ ქვეყნის, ჩვენი მრავალ-ტანჯული სამშობლოსი.

რასაკვირველია, ამნაირი მდგომარეობა შეუძლებელია დიდხანს გაგრძელდეს.

დღევანდელი სოციალისტური მთავრობა აუცილებლად ეროვნულ მთავრობათ გადარქმნება, ხოლო ჩვენის შინა ვიქცეს, რომ ვი ითუ, ამ მტრამოფონის მოხდენამდე დავკარგოთ ის, რასაც ამდღე ჩნის განმავლობაში ესწრაფოდნენ ჩვენს ტურფა ქვეყნის თავისუფლებისათვის მებრძოლნი და მისთვის თავდადებულნი მამულიშვილნი.

